

Ma
SYP WYNIA

Tegenwind

Dit land leefde eeuwenlang van de wind, nu wordt de wind met miljarden euro's geholpen. Inmiddels rommelt het in windland. De havens van Rotterdam en Amsterdam verzetten zich tegen de reeksen windparken die zijn voorzien voor de kust van de Randstad, tevens een van de drukst bevaren zeegebieden ter wereld.

Het laatste kabinet-Balkenende gunde, demissionair en wel, 4 miljard euro aan de Duitse windmolenbouwer Bard voor een windpark ten noorden van Schiermonnikoog. Maar Bard kreeg de financiering niet rond. Naast het ook deelnemende nutsbedrijf HVC in Alkmaar (eigendom van lagere overheden) is de nieuwe meerderheidsaandeelhouder het Amsterdamse bedrijf Typhoon Offshore. Typhoon komt voort uit het duurzaam gedachte, maar twee jaar geleden in faillissement geëindigde Econcern. Het zal Typhoon moeite kosten nu wel voldoende geldschietters te vinden.

Er komt ook steeds meer ruis over het half op water gedachte windmolenpark bij Urk, goed voor een subsidie van 1 miljard euro, verstrekt door de achtereenvolgende CDA-ministers Maria van der Hoeven en Maxime Verhagen. Dijkgraaf Henk Tiesinga, tot voor kort tevens Senator voor het CDA, was voorzitter van de windmolenlobby bij Urk en gaf nadien als dijkgraaf de vergunning voor het bouwen van de windmolens op de dijken bij Urk. Dat is niet evident, dat een waterschap bereid is zijn dijken te verzwakken door er windmolens op toe te laten.

Het staatsbedrijf Tennet trok dit voorjaar ook aan de bel. Als de plannen doorgaan om zoveel windmolens te bouwen als het vorige kabinet wilde (op papier vergelijkbaar met iets van tien gewone centrales), komt het stroomnet van Tennet in de problemen. Minstens eenderde van de tijd draaien windmolens niet, maar als ze draaien, doen ze het allemaal en leveren ze opeens zoveel stroom dat het net van Tennet het niet aankan.

In Duitsland, waar Tennet ook actief is, moeten ze om die reden herhaaldelijk de stekker trekken uit de stroomtoevoer door de windmolens. Wil de windstroom nog enig nut hebben, dan is een netverzwaring nodig om dat nut mogelijk te maken. De kosten daarvan komen boven op miljarden aan investerings- en exploitatiesubsidies.

Terwijl de windlobby, geleid door de voormalige Nijmeegse GroenLinks-wethouder Ton

Hirdes, overuren draait om de geldstroom door te laten gaan, verschijnen de tekenen aan de wand. Langzaamaan worden de drogredenen, de geur van belangenverstrengeling en de praatjes voor de vaak zichtbaar.

Verhagen zei onlangs dat het zonde was dat het vorige kabinet 4 miljard voor windenergie-op-zee had vrijgemaakt en dat er toch betere bestemmingen voor waren geweest. Laten we daarbij niet vergeten dat Verhagen zelf in dat kabinet zat en als CDA-onderhandelaar SDE-plus (een nieuwe, zij het soberder geldpomp voor wind) doordrukte tijdens de onderhandelingen voor het huidige Regeerakkoord.

Laten we ook niet vergeten dat Verhagen meteen na zijn aantreden als minister van Economische Zaken nog eens 116 miljoen euro uittrok voor 'Urk', boven op de subsidie van Van der Hoeven, omdat het volgens hem zo'n 'uniek' plan was dat vanwege zijn uniciteit hogere kosten moest maken. Verhagens woordvoerder verklaarde dat Urk vooral moest doorgaan omdat het 'om een geavanceerd park gaat dat stroom voor een miljoen mensen gaat leveren'.

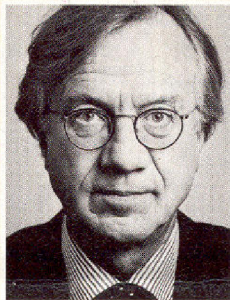
Ook zoets. Altijd maar weer die suggestie dat miljoenen mensen of huishoudens stroom van de wind cadeau zullen krijgen. Of dat talloze gewone elektriciteitscentrales kunnen worden gesloten nu we gaandeweg de dubieuze zegeningen van het gloeilampverbod kunnen gaan tellen.

Iedereen weet dat gewone centrales altijd moeten blijven draaien, omdat er meestal of te weinig of te veel wind is. Er is nog geen centrale dichtgegaan omdat er windmolens worden gesubsidieerd. Zoals er ook geen enkele centrale is dichtgegaan, nu we gedwongen onze woningen verlichten met kwikgevulde spaarlampen of peperdure ledlampen.

Wat er ook nooit bij wordt gezegd, is dat al die mensen, gezinnen of huishoudens maar een vijfde van de stroomproductie afnemen. Als de molens voor de kusten van Scheveningen, Schiermonnikoog of Urk al ooit gaan draaien en de geldpomp echt los gaat, dan zal die 80 procent stroom die in bedrijven en in overheidsgebouwen wordt gebruikt nog steeds ergens anders vandaan moeten komen.

O ja. Het is de laatste jaren in en om Nederland minder gaan waaien. Goed nieuws?

syp.wynia@elsevier.nl

Het is de laatste jaren in en om Nederland minder hard gaan waaien